

Otvorené divadlo— Otvorená dramaturgia

**KONCEPCIA RIADENIA
DIVADLA PAVLA ORSZÁGHA HVIEZDOSLAVA N. O.
NA ROKY 2025 – 2030**

doc. Vladislava Fekete, ArtD.

Mgr. et Mgr. art. Veronika Kolečáková

21. februára 2025

Bratislava

Naše otvorené divadlo
je divadlo s víziou.

Svojou dramaturgiou sa
otvára témam prítomnosti
aj budúcnosti,
spolupráci a podnetným
myšlienkam.

Kladie otázku, ako sa
prichystať na to, čo nás
ako spoločnosť čaká?

Čo pre to dokážeme
urobiť?

Obsah

1 Úvod	5
2 SWOT analýza	6
3 Misia, vízia, hodnoty	8
4 Členky a členovia projektovej skupiny	10
5 Oslovení umelci a umelkyne	13
6 Témy a ťažisková filozofia repertoáru	14
7 Repertoár: navrhované tituly	16
8 Spolupráce a networking	20
9 Špecifické ciele projektu	22
10 Vzdelávanie	24
11 Marketing, PR a obchod	25
12 Rozpočet	27
Prílohy	32

Zhrnutie

Čím sa bude DPOH líšiť od iných divadiel v Bratislave?

—kvalitou umeleckého programu, ktorá je podložená osobnosťami v kreatívnom tíme;

—inovatívnou dramaturgiou pluralitných názorov hlavného programu a sprievodných podujatí;

—postupným medzinárodným presahom v hlavnom a sprievodnom programe, spájaním slovenských umelcov so svetovými menami;

—vytváraním obojstranne výhodných sietí kultúrnych a obchodných partnerstiev;

—spoluprácou umeleckých a spoločenských komunít mesta;

—prvou šancou pre čerstvých absolventov umeleckých škôl;

—spoluprácou s osobnosťami a zoskupeniami zo sféry nezriaďovanej kultúry – hľadaním vzájomných prienikov a inšpirácií.

1 Úvod

Umenie a kultúra môžu existovať a rozvíjať sa jedine v živom kontakte s verejným priestorom a vnútri vzájomných vzťahov a súvislostí, ktoré ich spoluvytvárajú.

Projekt riadenia a umeleckého smerovania **Divadla P. O. Hviezdoslava, n. o.** (ďalej len DPOH) stavia na našich praktických a teoretických skúsenostiach poznania procesu divadelnej tvorby a poznania filozofie súčasného divadla. V našom tíme máme skúsenosti s realizáciou divadelných a umeleckých projektov a máme vytvorené kvalitné medzinárodné kontakty.

Na základe vlastnej odbornej analýzy a spoločnej dlhodobej vízie mnohovrstevného divadla ako modernej umeleckej scény a zároveň unikátneho kultúrneho priestoru so silným *geniom loci*, ponúkame svoje zaniechanie a profesionalitu, aby sme prispeli k ďalšiemu rozvoju a prehĺbeniu potenciálu značky DPOH.

2 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY

Interné prostredie

- Historicky významná budova
- Genius loci budovy
- Mnohoročný divácky návyk a sentiment k priestoru bývalej hlavnej scény SND
- Jediné mestské divadlo
- Prepojenie s kultúrnym projektom mesta – Bratislava 2030
- Divadlo orientované na súčasné témy
- Podpora súčasnej drámy
- Rozvoj občianskej angažovanosti

SLABÉ STRÁNKY

Interné prostredie

- Divadlo bez umeleckého súboru
- Málo hracích dní
- Nízka návštevnosť vzhľadom k porovnateľným divadlám
- Nedostatočne atraktívny repertoár pre širšiu kultúrnu obec
- Absencia práce s publikom
- Slabý dôraz na edukatívnu zložku komunikácie a sprievodné podujatia
- Nedostatočná spolupráca s kultúrnymi inštitúciami mesta
- Veľká finančná závislosť od zriaďovateľa a relatívne nízka finančná podpora od mesta v porovnaní s okolitými krajinami
- Prezamestnanosť v administratíve
- Chýbajúci generálny sponzor
- Absencia podmienok pre osoby so špecifickými potrebami (inklúzia)
- Nedostatočný marketing, komunikácia a obchod

PRÍLEŽITOSTI

Externé prostredie

- Koprodukcie a spolupráce s divadlami, festivalmi, kultúrnymi priestormi, univerzitným prostredím mesta a vydavateľstvami
- Rozvoj siete spolupracovníkov (umeleckých a odborných, doma a v zahraničí)
- Participácia na grantových programoch (doma a v zahraničí)
- Podpora mladých talentov
- Podpora kultúrnej mobility
- Spolupráca so školami
- Intenzívnejšie prepojenie mestských komunít vrátane vylúčených komunít, napojenie na kultúrne dianie v mestských častiach
- Vytvorenie projektov, ktoré potvrdia Bratislavu ako kozmopolitné mesto

HROZBY

Externé prostredie

- Plánovaná rekonštrukcia a strata domovskej scény a príjmu na isté obdobie
- Ekonomická a politická nestabilita v krajine a regióne
- Možné znižovanie už teraz hranične nízkeho rozpočtu v rámci konsolidácie
- Nízky záujem médií o kultúrne a nekomerčné obsahy
- Slabý záujem komerčných sponzorov
- Nedostatočné vnímanie kultúry ako hodnotového piliera spoločnosti – prináša veľký efekt aj pri relatívne nízkych investíciách v rezorte
- Ohrozenie stability čerpania doplnkových grantových dotácií z domácich fondov

3 Misia, vízia a hodnoty

otvorenosť, interdisciplinárna

Chceme vybudovať kvalitné divadlo, ktoré bude rezonovať aj za hranicami mesta a krajiny. DPOH bude ponúkať bezpečný priestor na slobodnú tvorbu a vyvíjanie nových inscenačných postupov, žánrového spektra, rozmanitých scénických foriem, experiment.

OSOBNOSTI

Silné dramaturgické a tematické piliere repertoáru umelecky podporia slovenské a európske divadelné osobnosti.

SPOLUPRÁČE

Chceme spolupracovať s mestskými divadlami stredoeurópskeho regiónu (TR Warszawa, Nowy Teatr, Teatr Powszechny – Poľsko, Divadlo Na zábradlí, Divadlo v Dlouhé – Česká republika, Katona József Színház, Örkény István Színház – Maďarsko) aj so štruktúrami samosprávy, Metropolitným inštitútom, komunitnými organizáciami, univerzitami a inými inštitúciami.

PUBLIKUM A PARTICIPÁCIA

Divadlo bude občianske a angažované.

arita, diskusia, odbornosť

HISTÓRIA A PAMÄŤ

Divadlo bude pripomínať, uchovávať a objavovať historickú pamäť.

EDUKÁCIA

Edukačná činnosť má podnecovať k vlastnej kreativite a aktívnemu presahu zážitku do každodenného života.

4 Členovia a členky projektovej skupiny

VLADISLAVA FEKETE & VERONIKA KOLEJÁKOVÁ

„Divadlo DPOH vnímame ako platformu na **dialóg** a ideálny priestor na prienik myšlienok a postupov, ktoré spájajú rôzne umelecké a spoločenské komunity v Bratislave s ambíciou celoslovenského a medzinárodného presahu.“

Ako vyštudované dramaturgičky v ročníku prof. Ľubomíra Vajdičku sme si osvojili vzťah k divadlu cez dôkladné teoretické poznanie, umeleckú prípravu a analýzu. Spoluvytvárali sme niektoré pôvodné a prekladové odborné publikácie Divadelného ústavu, spolupracovali sme autorsky a dramaturgicky na odborných podujatiach, na podpore súčasnej slovenskej drámy, na pripravovaných projektoch Štúdia 12 (*Pes na ceste*, *V reči stromu*) a v záverečnej fáze realizácie je unikátny edičný titul z autorskej dielne V. Kolečáková – J. Kolečák: *Moja prvá kniha o divadle* (divadlo vo vzdelávaní). Paralelne pôsobíme od roku 2004 (Kolečáková) a 2016 (Fekete) ako pedagogičky na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

ROMAN POLÁK MENTOR PROJEKTU EXTERNÝ SPOLUPRACOVNÍK

S menom režiséra, pedagóga a divadelného odborníka prof. Romana Poláka sa spája profesionalita, špičková umelecká a organizačná kvalita, prieniky umenia, kultúry a jasného spoločenského a názorového ukotvenia.

Skúsenosti Romana Poláka ako umeleckého riaditeľa Činohry Slovenského národného divadla, predtým Činohry Štátneho divadla Košice (dnes Národného divadla Košice) a Divadla SNP Martin (dnes Slovenské komorné divadlo Martin) sú hodnotným príspevkom do našej diskusie najmä o vytvorení a odbornom usmerňovaní stáleho hereckého súboru, filozofii repertoárovej skladby, ale aj o každodennom chode činoherného divadla a medzigeneračnom dialógu, ktorý bude pre DPOH v nadchádzajúcom období formujúci.

PORADNÝ EXTERNÝ KURÁTORSKÝ TÍM

Ako dôležitý pilier plánovania umeleckej činnosti sprievodného programu divadla máme zámer ustanoviť externý kurátorský tím DPOH. Tím bude spĺňať poradnú funkciu.

Dalibor Kocián STROON, Ľubica Čekovská – hudba

Peter Kerekes, Martin Ciel – film

Lucia Gregorová Stach, Ilona Németh – výtvarné umenie

Lucia Molnár Satinská, Michal Tallo, Michal Hvorecký – literatúra

Odivo (Monika Kováčová, Mária Danadová), Soňa Ferienčíková – nezávislé divadlo/tanec/ divadlo pre deti a mládež

Zuzana Labašová – lektorka kritického myslenia a globálneho vzdelávania

Boris Kudlička – výtvarno-scénické intervencie v priestore budovy divadla – foyer a spoločenské priestory

5 Oslovení umelci a umelkyne

REŽISÉRI A REŽISÉRKY

Slovenskí

Júlia Rázusová, Mariana Luteránová, Alena Weisel Lelková, Martin Čičvák, Marián Amsler, Rastislav Ballek, Dodo Gombár, Ján Luterán, Lukáš Brutovský, Peter Mazalán, Roman Polák

Zahraniční

Pavol Liška a Kelly Copper (Nature Theatre of Oklahoma, NY/USA), Matija Ferlin (CRO), Michał Borczuch (POL), Jan Mikulášek (CZ)

Tvorba pre deti

Michaela Homolová (CZ), Šimon Spišák, Odivo (Monika Kováčová, Mária Danadová)

AUTORI A AUTORKY

Slovenskí

Uršula Kovalyk, Jana Juráňová, Ivana Gibová, Gabriela Alexová, Lenka Čepková, Jozef Gombár a Viliam Klimáček (kvôli konfliktu záujmu nebol v tejto etape oslovený)

Zahraniční

Jon Fosse, Roland Schimmel-pfennig, Igor Bauersima

Uvedená skupina **nie je konečná**, s určitostí budeme oslovovať aj umelcov a umelkyne, ktorí sa zúčastnili tohto výberového konania, resp. sú aktuálne pracovne usadení v iných divadlách doma a v zahraničí.

6 Témy a ťažisková filozofia repertoáru

Témy, o ktorých dôležitosť a dramaturgickej sile sme presvedčené, sa budú zrkadliť vo viacerých tituloch, či už ide o nový dramatický text, adaptáciu, dramatizáciu alebo text vznikajúci počas skúšobného procesu.

Plánujeme zásadne rozšíriť tematický záber repertoáru DPOH, ktorý bude postavený na troch pilieroch:

Nové reinterpretácie klasiky;

Otvorená dráma;

Dramaturgia pre deti a mladých.

spoločenské mýty
urbánne fenomény × návraty
umlčané hlasy
odvaha × moc
osobné a verejné telo
generácie

Všetky uvedené témy sa budú ďalej **slobodne interpretovať a rozvíjať** v súlade s charakteristickou poetikou renomovaných autorov a autoriek, režisérov a režisérrok.

Ponechávame súčasne **otvorený priestor na ďalšie autorské texty** a režijno-dramaturgické návrhy budúcich spolupracovníkov a spolupracovníčok, ktoré prinesie živá diskusia a záujem o spoluprácu s DPOH.

Otvorená dramaturgia divadla predpokladá aktívnu komunikáciu s dramatikmi a dramatičkami, vyhľadávanie nových kvalitných textov a vnímanie divadla ako „kreatívnej zásobárne“ novej dramatiky. S novými textami sa bude pracovať príbežne, budú zverejňované na webovej stránke divadla, uvádzané v premiérach, resp. formou scénických čítaní.

V línii repertoáru pre deti a mládež sme oslovili osobnosti, ktorí uplatňujú rovnaké umelecké kritériá na tvorbu pre deti a pre dospelých.

Zachováme dramaturgickú líniu Generácia Z, v ktorej aj režijné vedenie prevezmú mladí tvorcovia. Inscenácie budú reflektovať potrebu Generácie Z zobrať zmenu do vlastných rúk a nenechať zaniknúť svoje slovo a hlas.

7 Repertoár: navrhované tituly

Po úvodnej sezóne, v ktorej sa bude prelínať existujúci repertoár s novými premiérami, chceme vytvoriť v každej sezóne:

- dve premiéry slovenských autorských tímov;
- jednu premiéru hosťujúceho zahraničného režiséra/režisérky resp. slovenských tvorcov, ktorí dlhodobo pôsobia v zahraničí;
- jednu premiéru inscenácie pre deti a mládež;
- jednu premiéru v alternatívnom priestore (CO kryt) – Generácia Z, mladí tvorcovia.

Pripravili sme pracovné návrhy titulov, o ktorých budeme s oslovenými tvorcami a tvorkyňami ďalej diskutovať. Hry, námety a adaptácie ilustrujú rozmanité dramaturgické možnosti, akým smerom sa môže rozvíjanie kľúčových tém uberať.

NOVÉ REINTERPRETÁCIE KLASIKY

Interpretačná dramaturgická línia sa zameria na proces interakcie známeho a umelecky významného textu či viacerých textov a základnej témy, cez ktorú bude nanovo interpretovaný a reflektovaný.

Adaptácia hry Bertolta Brechta *Život Galileiho* – Nedôvera voči vedeckým poznatkom, konšpiračné teórie a popularita pseudovedeckých lží. Na jednej strane zdravé odborné pochybnosti vedcov, na druhej strane nebezpečná suverenita demagógov.

Adaptácia tragikomédie Antona Pavloviča Čechova *Ujo Váňa* a publicistickej knihy Saši Uhlovej *Hrdinové kapitalistické práce* – Materiál z reportáží Saši Uhlovej prináša skúsenosti z prekérnych zamestnaní zažitých na vlastnej koži (práčovňa, hydináreň, pokladňa v supermarkete). Prostredníctvom symbiózy oboch textov zachytávame korene frustrácie stratenej strednej generácie na Slovensku, takzvanej „pracujúcej chudoby“.

Adaptácia hry Heinera Müllera *Mauser* – Hra o odvrátenej strane revolúcií, ktoré prinášajú nezvratné následky na jednotlivcov a vytriezvenie z idealizácie v očakávaní budúcich zmien. V meste prebieha počas občianskej vojny tribunál s odsúdenými nepriateľmi, v ktorom sa kat stáva sám zbraňou.

Adaptácia hry Georga Büchnera *Woyzeck* – Nadčasový príbeh o nebezpečenstve dehumanizácie a pomste na pozadí všeobecne prítomnej agresie v spoločnosti.

Adaptácia románu egyptskej autorky Basmý Abd al-Azíz: *Zástup* – dielo, ktoré prirovnávajú ku Kafkovmu *Zámku* zachytáva atmosféru vzrastajúceho násillia a nástupu diktatúry. Dej novely sa odohráva v nemenovanom štáte, ponúka sa možnosť transponovať ho do iného prostredia a krajiny. V meste sa začne tvoriť nezmyselný zástup, v ktorom stoja bez výnimky všetky vrstvy spoločnosti.

NOVÁ OTVORENÁ DRÁMA

Cieľom je iniciovať a inscenovať pôvodnú slovenskú a zahraničnú súčasť drámu s prevahou textov uvedených v premiére.

Bratislava v strede Európy – súbor pôvodných dramatických textov od renomovaných európskych autorov (Jon Fosse, nositeľ Nobelovej ceny, Igor Bauersima, Ronald Schimmelpfennig), ktorí zachytávajú ich vlastnú konfrontáciu s prostredím Bratislavy. Nobelista Jon Fosse má za manželku Slovenku, Igor Bauersima emigroval v roku 1968 s rodičmi z československej Prahy do Švajčiarska a Roland Schimmelpfennig je jeden z najhranejších autorov na Slovensku. Všetci traja autori nám prisľúbili spoluprácu.

Náhodní chodci – Fenomén Lasica a Satinský – pôvodná satirická hra o neopakovateľnej dvojici komikov a komplexných umeleckých osobnostiach slovenskej kultúrnej scény.

Rozviazané jazyky – pôvodná hra Lenky Čepkovej na motívy rovnomennej knihy Jozefa Tancera o jazykovej rozmanitosti starej Bratislavy, ktorá bola živým príkladom porozumenia a inšpirácie v rámci paralelne existujúcich jazykových svetov a hodnôt.

Bratislava 2099 – pôvodná komédia, v ktorej sa budúcnosť mesta zabáva na našich najhorších aj najlepších zhmotnených očakávaniach, ktoré vyslovíme dnes. Text bude hrovou kompiláciou fantázií a očakávaní, ktoré budú vychádzať z autentických rozhovorov s obyvateľmi rôznych častí a príslušníkmi rozmanitých komunít Bratislavy.

Natalia Vorožbyt: Zlé cesty 2026 – nový autorský prepis a re-interpretácia hry *Zlé cesty* (2016) z pohľadu aktuálnej situácie počas vojny na Ukrajine.

Moje telo (pracovný názov) – pôvodný dramatický text. Čo hovoria naše telá o svete, v ktorom sa nachádzame? Východiskovým materiálom budú intímne rozhovory so ženami o každodennom prežívaní seba a vlastného tela vo vzťahu k moci, kontrole a zraniteľnosti v intímnych vzťahoch.

Beštiárium antropocénu (pracovný názov) – pôvodný dramatický text. Témou súčasnosti je toxické odpojenie ľudí od prostredia Zeme ako väčšieho celku. Dark-ekológia skúma, ako rôzne sú hranice ľudského a neľudského sveta prekračované.

V mnohých rysoch sa správame k okoliu, ktoré nás bezprostredne obklopuje, ako paraziti.

Ako odvrátať novembromu 1989 – adaptácia štúdie sociologičky Zuzany Maďarovej. Kniha vznikla na podklade rozhovorov s neviditeľnými ženami novembra 1989, ktoré významne napomáhali daniu počas novembrovej revolúcie, avšak pre historickú pamäť ostali úplne alebo takmer neznáme.

Návraty – cyklus autorsko-režijných inscenácií, v ktorých prinesieme výrazné etablované slovenské divadelné osobnosti, ktoré dlhodobo pôsobia v zahraničí. Súčasťou tematického uchopenia bude ich samotný návrat domov a reflexia na zmeny, ktoré vnímajú okolo seba a v sebe.

DRAMATURGIA PRE DETI A MLADÝCH

Adaptácia prózy Márie Ďuričkovej **Kľúče od mesta** – súrodenci Martina a Ivko sa stratia na školskej exkurzii v Mestskom múzeu. Deti nečakane vstúpia cez skriňové hodiny do putovania časom a ocitnú sa v rôznych historických obdobiach formovania Bratislavy. Vo voľnej adaptácii budeme rozvíjať okrem sci-fi motívu aj dobrodružnú líniu detí, ktoré sa učia samostatne postaviť za seba a čeliť nespoľahlivým autoritám.

Rozprávky pre neposlušné deti (a ich starostlivých rodičov) – divadelná adaptácia kultových príbehov autora Dušana Taragela prehodnotí, čo znamená v súčasnosti detská „poslušnosť“ a akou formou sa buduje medzigeneračná komunikácia.

Titul vytvorený v spolupráci so zoskupením **Odivo (Mária Danadová, Monika Kováčová)** – bábková/pohybovo tanečná inscenácia má aktuálne otvorený námet, dramaturgický proces zosúladiť s tvorivými postupmi združenia Odivo.

Titul vytvorený v spolupráci s tandemom **Michaela Homolová a Vít Peřina** – bábková inscenácia má aktuálne otvorený námet, dramaturgický proces zosúladiť s tvorivými postupmi oslovenej dvojice.

Generácia Z – „mladí mladým“. Navrhované tituly sú pracovnou víziou, záleží nám na tom, aby generačne spriaznení tvorcovia a tvorkyne priniesli vlastné témy sami:

Ako sa z nás stali smetiari – pôvodný autorský text. Mladá generácia pozná fenomén, ktorý preniká aj do nášho prostredia – dumpster diving, čiže záchrana potravín zo smetných košov nie je len reakciou na slabšiu ekonomickú situáciu študentstva, ale aj vyjadrením radikálneho environmentálneho postoja k plytvaniu zdrojmi.

Think Ink/Tattoo Tales – pôvodný autorský text. Hra/lecture performance skúma dejiny tetovania na našom území a význam dobrovoľných premien vlastného tela pre súčasnú mladú generáciu.

Miesta strachu – pôvodný autorský text. Vylúčené komunity a skupiny mladých ľudí často vyhľadávajú azyl a zázemie v odľahlých, zanedbaných a pre verejnosť zdanlivo alebo skutočne nebezpečných mestských lokalitách, ktoré sa stávajú mestskou džungľou. Miesta strachu iných môžu byť paradoxne ich bezpečným miestom.

8 Spolupráce a networking

PROJEKCIÁ REŽIJNÝCH SPOLUPRÁC – PODĽA ÚČTOVNÉHO ROKU – KONZULTOVANÁ S REŽISÉRMÍ/ REŽISÉRKAMI

2025 – Rastislav Ballek (október – december)

2026 – Generácia Z (január – marec), Šimon Spišák (apríl – máj), Michaela Homolová (august – september), Marián Amsler (september – november)

2027 – Martin Čičvák (november 2026 – január), Ján Luterán (január – marec), Liška/Borczech/Ferlin/Mikulášek (apríl – jún), Lukáš Brutovský (september – november)

2028 – Roman Polák (november 2027 – január), Liška/Borczech/Ferlin/Mikulášek (január – marec), Dodo Gombár (apríl – jún), Generácia Z (august – september), ODIVO (október – november)

Mladí absolventi a absolventky – Generácia Z:
Patrícia Rotterová, Máté Kantár.

ZÁKLADNÝ NETWORKING

Kultúrne inštitúcie (doma a v zahraničí)

Mestské divadlá v stredoeurópskom priestore (cez osobnosti, aj inštitucionálne)

Projekt MITOS₂₁ – neformálna medzinárodná divadelná sieť

Vysoké školy a konzervatóriá

Emigrantské divadlo v Európe:

Belarus Free Theatre, Londýn;
Ukrainian Contemporary Theatre;
International Exile Theatre, Amsterdam;
Iranian Theatre Group, Paríž;
Ensemble Studio Emigrants, Viedeň;
Exiled Writers Ink Theatre (GB);
Theatrum Mundi (GB/FR).

PODUJATIA FESTIVALOVÉHO TYPU

Minority Report: sezóny národnostných menších žijúcich v hlavnom meste (v spolupráci so zahraničnými zastupiteľskými úradmi a kultúrnymi inštitútmi)

Mini showcase kultúrnych inštitúcií mesta: predpokladá sa pozvanie zahraničných divadelných kritikov, kurátorov, kunsthistorikov a pod., ktorí raz ročne navštívia renomované mestské inštitúcie

Festival mestských divadiel stredoeurópskeho regiónu (s rotačným modelom organizácie)

9 Špecifické ciele projektu

Plánujeme rozšíriť záber umeleckého programu a vylepšiť organizáciu divadla. Riziko predstavuje slabá finančná situácia divadla a nedostatočný čas medzi výsledkami výberového konania a nástupom nového tímu (jeden mesiac).

ŠPECIFICKÉ CIELE ZAMERANÉ NA HLAVNÝ PROGRAM – PRVÁ SEZÓNA:

- **stanovenie optimálneho počtu premiér** v sezóne v závislosti od financovania;
- **analýza výdavkov, optimalizácia;**
- **postupné vytvorenie umeleckého súboru a štandardizácia organizačného poriadku;** vypísanie oficiálneho konkurzu a prijatie 6 – 10 hercov a herečiek;
- **zvýšenie tržieb** – navýšenie repríz a návštevnosti (s dôrazom na inscenácie pre deti – matiné);
- **koprodukcie/hostovania/zájazdy** – v počte min. 3 za sezónu;
- **technická modernizácia divadla** (projekt rekonštrukcie divadla).

ŠPECIFICKÉ CIELE ZAMERANÉ NA OFF PROGRAM – PRVÁ SEZONA:

- **projekt Medzi-sezóna** – počas divadelných prázdnin (exteriérové produkcie, využitie potenciálu mestských častí, nezávislého divadla, aktivity v teréne v počte 3);
- **menšie prezentačné podujatia festivalového typu** – „Minority Report“, „Mini showcase DPOH“ – v počte 1 za sezónu;
- **vzdelávacie projekty podľa vzoru Theatre & School**: mesačný formát v počte 2 – 5 podujatí;
- **aktívne zapojenie znevýhodnených skupín obyvateľstva** – titulkovanie/indukčné slučky pre nepočujúcich do 1 – 3 inscenácií. Živý audio komentár pre nevidiacich v 1 – 2 inscenáciách;
- **interdisciplinárne projekty** – ukotvené tematicky popri hlavnom programe (tri kľúčové témy dramaturgie divadla budú v každej sezóne doplnené komplementárnym programom vo výbere oslovených externých kurátorov DPOH: koncerty, diskusie, literárne čítania, výstavy a inštalácie, filmové a dokumentárne projekcie, performatívne projekty nezávislej a tanečnej scény). **Divadlo tak otvorí svoje priestory aj mimo štandardných hracích časov.**

Dané ciele považujeme za dosiahnuteľné. Ich naplnenie vychádza z dôkladnej analýzy rozpočtových možností DPOH, ako aj z predpokladu získania finančnej podpory z obchodných partnerstiev.

10 Vzdelávanie

Vzdelávacie projekty budú orientované predovšetkým na prácu s mladými (a ich pedagógmi) a je ich možné definovať v niekoľkých smeroch:

- **osobná komunikácia cez neformálne vzdelávanie** (workshopy, kurzy: herectva, scénografie, autorskej tvorby a pod, školenia a kolokviá pre pedagógov a pod.);
- **sprostredkovaná komunikácia** – „theatre-loving-teacher“ cez vyučujúcich pedagógov, ktorí budú využívať tlačené metodické pomôcky;
- **digitálna komunikácia ako doplnenie sprievodného materiálu k inscenáciám** (videomateriály, metodické materiály, hry a aplikácie pre počítač, tablet, mobil a pod.);
- **tlačené materiály** (knihy, brožúry, leporelá a pod.);
- **hravé vzdelávacie formáty pre školy:** classroom play (mobilná inscenácia);
- **detský kútik v divadle:** počas predstavení detský kútik, detská dielňa;
- **PLUS 1:** do každého inscenačného projektu jeden čerstvý absolvent (réžia, scénografia, dramaturgia a pod.).

FINANCOVANIE VZDELÁVANIA

- partnerstvo s nadáciami TB, ZSE, SPP, Orange a FPU (classroom play, výroba materiálov a podpora jednotlivých formátov);
- vstupné (kurzy, workshopy, školenia, burza).

11 Marketing, PR, obchod

Náš tím bude mať podporu jednej z najväčších reklamných a komunikačných agentúr, ktorá za desiatky rokov činnosti získala stovky kreatívnych ocenení nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí **MADE by Vaculík**. Postupne sa budú realizovať nasledujúce kroky:

ANALÝZA CIEĽOVÝCH SKUPÍN, KVANTITATÍVNY A KVALITATÍVNY VYSKUM

Kto chodí do DPOH a prečo?

Kto nechodí do DPOH a prečo?

Na základe dát sa vytvorí nová stratégia zameraná na divákov – s cieľom navýšenia návštevnosti.

KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA

Pozicionovať značku DPOH ako kvalitné mestské divadlo s medzinárodným presahom;

Vizuálna identita – jednotný komunikačný štýl;

Komunikácia jednotlivých predstavení – kampaň ku každej premiére;

Komunikácia sprievodných programov;

Billboardová kampaň k premiéram, k sprievodným podujatiam – dohodnutá spolupráca **euroAWK** – billboardová spoločnosť;

Digitálny marketing a komunikácia, nová webová stránka.

PUBLIC RELATIONS

Dohodnutá rozsiahla spolupráca s **Petit Press a News Media Holding, euroAWK**;

Rozhovory, články o DPOH, premiérach a tvorcoch;

Propagácia sprievodných podujatí – off program, vzdelávanie, menšiny, spolupráca s mestskými časťami a komunitami;

Propagácia DPOH na komunitných podujatiach (Dobry trh, Urban Market, Dizajn Market, Vianočné trhy, Noc divadiel a pod.).

OBCHOD A PREDAJ

Prenájom priestorov na eventové podujatia;

Predaj predstavení firmám a inštitúciám;

Lojalitný program – permanentky, Zlaté sedadlo, Bookclub a pod.;

Získanie generálneho sponzora (50 – 100 tis. €);

Získanie hlavných sponzorov na jednotlivé inscenácie (dodatkové zdroje, ktoré pokryjú náklady na tvorbu inscenácie 20 – 50 tis. €);

Dynamické vstupné.

MERCHANDISING

Darčekové poukazy, tričká, tašky, darčekové predmety a pod.

GRANTY A FUNDRAISING

Fond na podporu umenia – podprogramy divadlo, medzinárodná mobilita;

Grantové schémy a dotácie na jednotlivé inscenácie: Nadácia Tatra banky, Nadácia ZSE, Nadácia Orange, Nadácia SPP, International Visegrad Fund;

Kreatívna Európa – Možnosť získať financie na projekt spolupráce s vybranými mestskými divadlami v Prahe, Budapešti, Viedni a Varšave. Rotačný model festivalu mestských divadiel so sprievodnými podujatiami (workshopy, diskusie, kurzy a pod.).

Stanovené ciele považujeme za dosiahnuteľné.

12 Rozpočet

ZHRNUTIE EXISTUJÚCEHO STAVU

Oproti iným krajinám stredoeurópskeho regiónu má Bratislava výrazne najmenší počet divadiel financovaných hlavným mestom (1): Varšava má 17 divadiel (ročný transfer 34 mil. €), Praha 10 divadiel (36 mil. €), Budapešť 11 divadiel (prevádzku a rozpočet si delia mesto s Ministerstvom kultúry a inovácií (ročný transfer z mesta 373 tis. €, 6 mestských divadiel financuje výlučne KIM).

rok	Bežné výdavky [€]	Kapitálové výdavky [€]	Investície - rekonštrukcia [€]	Oprava a údržba divadla [€]
2023	1 434 420 (výročná správa: 1 614 795,66)	10 000	160 000	87 000
2024	1 434 120 (po rozpočtových úpravách: 1 404 620)	15 000	316 000	209 770
2025	1 384 120	0	375 000	100 000

Pozn. Informácie boli čerpané z dokumentov magistrátu – Rozpočet hl. mesta SR Bratislavy na roky 2023, 2024, 2025, vrátane úprav rozpočtov a rozpočtových opatrení.

FINANČNÉ ZDROJE

Na základe uvedených financií je jasné, že DPOH by na svoju základnú činnosť potrebovalo akútny nárast financií. Preto prvým krokom, ktorý by sme uskutočnili, je analýza zmluvných vzťahov divadla. Jej cieľom je nastavenie kvalitných finančných a administratívnych procesov s cieľom navýšenia návštevnosti a počtu predstavení v sezóne, ktoré ako jediné môžu pozitívne ovplyvniť nárast rozpočtu.

V termíne odovzdania tohto projektu nám nebol z divadla komunikovaný hospodársky výsledok divadla za rok 2024, ktorý sa preniesol do roku 2025.

Vychádzajúc z Registra účtovnej závierky za rok 2023 sme vykonali porovnanie troch divadiel s relatívne totožným hracím plánom (5 premiér) a príjmovou zložkou – s cieľom nárastu tržieb a overenia si možnosti postupného budovania umeleckého súboru.

Divadlo 2023	Schválný transfer	Príjmy spolu	Kapitálové výdavky	Mzdové náklady a odvody	Počet zamestnancov
Divadlo Jána Palárika Trnava	2 038 073	2 553 011	124 722	1 678 298	67 (17 hercov) 65,73 % na mzdy
Mestské divadlo Žilina	1 010 641	1 420 397	50 928	914 515	43 (11 hercov) 64,38 % na mzdy
DPOH	1 614 796	2 241 719	60 003	1 160 305	44+4 (0 hercov) 51,75 % na mzdy

Divadlo 2023	Počet predstavení doma	Počet sedadiel	Počet návštevníkov	Tržby [€]	Priemerná obsadenosť
DJP	254	45 320	33 542	334 965,50	74,00 %
MDŽ	144	43 324	24 910	114 153,22	57,50 %
DPOH	149	46 302	24 681	308 006,12	53,30 %

Rezervy DPOH sa ukazujú najmä pri počte návštevníkov divadla a reprízovosti inscenácií – aj po odchode Divadla Aréna, rovnako tak aj v počte administratívnych zamestnancov divadla na TPP vzhľadom na neexistenciu umeleckého súboru.

CIELE

Zvýšiť obsadenosť predstavení o 10%, čo by znamenalo nárast príjmu o cca 30 000 €. Cieľ je dosiahnuť obsadenosť na úrovni 70 – 75 %, čo by znamenalo nárast príjmu o cca 100 000 €. (Pri 100 % obsadenosti predstavení, by nárast znamenal 300 000 € ročne);

Zvýšiť počet predstavení na 200 ročne (nárast príjmu o ďalších 115 000 €).

Genotvorba DPOH je vyššia kvôli kúpyschopnosti obyvateľov Bratislavy. V MDŽ sa cena lístkov pohybuje v priemere 10 – 14 €, v DJP 10 – 18, v DPOH 20 – 30 € (pre detského diváka sú sumy nižšie vo všetkých divadlách).

Divadlo 2023	Tržby z prenájmu [€]
DJP	72 488
MDŽ	57 514
DPOH	178 391

Divadlo DPOH má výrazne vyššie tržby z prenájmu oproti ostatným divadlám, čo na jednej strane znamená pre divadlo plus, na druhej strane je evidentné, že dané eventy sa konajú na úkor hracích dní. Navrhujeme schvaľovať iba prenájmy, pri ktorých budú tržby výrazne vyššie ako z predpokladaného predaja vstupeniek.

Divadlo 2023	Služby [€]	Divadlo 2023	Energie [€]
DPOH	435 132	DPOH	145 839
DJP	590 109	DJP	79 881
MDŽ	249 149	MDŽ	83 181

Pomerne vysoké číslo oproti ostatným divadlám je vygenerované pri položke energie. Bude potrebné overiť túto skutočnosť a jej dôvody, nakoľko majú budovy porovnateľnú plochu.

Služby – zásadnú položku služieb DPOH odčerpávajú honoráre externých hercov – 208 196 €.

PERSONÁLNE ZDROJE

Navrhujeme optimalizovať organizačnú štruktúru a posilniť umeleckú zložku. V priebehu budúcich sezón chceme postupne vybudovať umelecký súbor a ustanoviť pozíciu koordinátora vzdelávacích projektov v divadle, projektového manažéra pre domáce a medzinárodné projekty a projektového manažéra pre fundraising.

Rátame s dôkladnou analýzou v zmysle nášho predloženého návrhu organizačného poriadku, ktorý uvádzame v prílohe č. 1. **Zdôrazňujeme, že neplánujeme vykonať žiadne unáhlené rozhodnutia, či prepúšťanie aktuálnych zamestnancov.**

Za zváženie stojí aj analýza financií investovaných do honorárov hercov.

DPOH 2023	[€]
Honoráre hercov	147 256
Licencie a odmeny autorov	60 940

Uvedená suma spolu 208 196 € by pri prepočte ceny práce cca 25 000 € (z projektovanej hrubej mzdy 1 500 €), znamenala možnosť zamestnania maximálne 8 umeleckých pracovníkov (hercov) do TPP. Tým pádom by bolo zaručená možnosť navýšenia počtu predstavení v mesačnom repertoári a navýšenie tržieb.

FINANCOVANIE UMELECKÝCH PROJEKTOV A SPRIEVODNÝCH PODUJATÍ V SEZÓNACH 2025/2026 A ĎALŠÍCH

Rozpočet hl. mesta SR Bratislavy na rok 2025 uvádza 2 premiéry DPOH. V nasledujúcom rozpočtovom období plánujeme 3 – 5 nových premiér v závislosti od novej zmluvy s magistrátom a získaných dodatočných financií (sponzoring, granty a ďalšie dotácie).

Hlavný program	Jednotková cena (priemer)[€]	Projekcia pri 3 premiérach [€]	Projekcia pri 5 premiérach [€]
Odmeny autorov	25 000	75 000	125 000
Výroba scény a kostýmov	20 000	60 000	100 000
Celkom	45 000	135 000	225 000

Off program	Jednotková cena (priemer)[€]	Projekcia 2 x za mesiac [€]	Projekcia 5 x za mesiac [€]
Vzdelávacie podujatia pre deti a mladých (diskusia, workshop, kurz a i.)	300	600	1 500
Interdisciplinárne projekty (k premiéram: koncert, dokumentárny film, výstava, debata a i.)	500	1 000	2 500
Celkom	800	1 600	4 000

V prvej etape projektu bude OFF program závislý od získania financií z grantových schém a iných foriem dotácií.

PRIESTOROVÉ ZDROJE, SPRÁVA BUDOVY A MAJETKU A PLÁNOVANÁ REKONŠTRUKCIA BUDOVY DPOH

Pre potreby uvedeného projektu sme si našťudovali dostupné Rozhodnutie Mestskej časti Bratislava-Staré mesto o stavebnom povolení na stavbu „Rekonštrukcia budovy DPOH“. Poskytnutá nám bola aj komunikácia s p. Ing. S. Nagyovou, s ktorou sme prediskutovali prípravu na rekonštrukciu budovy.

Prílohy

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA DPOH – NAVRHOVANÁ

V počte jedného zamestnanca (v prípade väčšieho počtu je číslo uvedené v zátvorke, v prípade externistov a brigádnikov tiež)

Stav celkom: 47 (vrátane prvých 6 hercov v TPP)

